

Környezetvédelemmel kapcsolatos események Franciaország, 2013. július

A környezetvédelmi minisztérium útjára indította a környezetvédelmi és fenntartható fejlődési vállalati mecenatúra-díjat (*Trophées du mécénat d'entreprise pour l'environnement et le développement durable*), ami az ilyen téren legaktívabb és legeredményesebb vállalatokat hivatott elismerni. A vállalati mecenatúra jogi háttérét biztosító törvény (*loi sur le mécénat d'entreprise*) immár 10 éve létezik, a díjat negyedik alkalommal osztják ki, a cél a vállalati mecenatúra intézményének népszerűsítésén túl a vállalatok és a környezetvédők közelítése. Az idei évben – kapcsolódva a politikai aktualitásokhoz – a fő hangsúly az ökológiai átmenetet helyi, nemzeti vagy nemzetközi szinten előmozdító projekteken van. A díjra a támogatók és a támogatottak közösen adják be pályázataikat, mégpedig hat kategóriában:

- a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos oktatás és ismeretterjesztés,
- ökológiai szolidaritás és körkörös gazdaság (*économie circulaire*),
- energetikai és környezetvédelmi kutatás és előrettekintés,
- szakmai támogatás (*mécénat de competence*),
- biológiai sokféleség,
- természetes állapotú területek (*espaces naturels*).

Bővebb információ: www.mecenat.developpement-durable.gouv.fr

A 2012-ben díjazott 11 pályázat:

http://www.developpement-durable.gouv.fr/spip.php?page=article&id_article=32397

A mecenatúra intézménye számokban:

- 2012-ben minden területet figyelembe véve 1,9 milliárd euró,
- a 200 főnél nagyobb alkalmazotti létszámú cégek 27%-a, a 20-200 alkalmazottal működő vállalatok 31%-a fejt ki mecenási tevékenységet, míg a mecenásként megjelenő cégek 93%-a kkv, azaz a 20-200 főt foglalkoztató kategóriába tartozik,
- a mecenási programok 83%-a helyi vagy regionális szinten valósulnak meg, ezek jellemzően három fő csoportba tartoznak (esetenként kombinálva): 74% pénzügyi, 33% természetbeni, 11% szakmai támogatást biztosít,
- a mecenás vállalatok 5%-a érintett a környezetvédelmi projekteken, az ezekre fordított összeg 76 millió euró, ami a teljes mecenatúra-támogatásnak 4%-a.

Forrás: Admical / CSA 2012-es fölmérés

Philippe Martin környezetvédelmi miniszter július 11-én vette kézhez az Európai Bíróság (Cour de justice de l'Union européenne, CJUE) főügyészének jelentését a francia szélenergia-támogatási rendszer vitatott részleteiről. A miniszter ezzel kapcsolatosan aláhúzta, hogy a konklúziók nem érték a meglepetés erejével, a kormány ezekre számított és igyekezett a szakmai szereplőkkel közösen ezeknek elébe menni. A Bizottság képviselőivel több alkalommal tárgyaltak, a francia hatóságok pedig vállalták, hogy 2013. április 22-vel kezdődően a szárazföldi telepítésű szélenergia-rendszerekre vonatkozó támogatási rendelkezéseket uniós elő-notifikációra terjesztik föl, a notifikációs eljárást pedig haladéktalanul megkezdik. Philippe Martin tájékoztatta a megújuló energia-szektorban alkalmazandó áramátvételi tarifákban érintett szakmai szereplőket (a szélenergia mellett ide értve a biomasszát és a fotovoltaikus áramot is), hogy a kormány teljesíti a kötelezéseit és mindent elkövet annak érdekében, hogy a szélenergia-hasznosításhoz és tágabb értelemben a megújuló energiák hasznosításához szükséges jogbiztonságot és folytonosságot a támogatási rendszerekben garantálja. A miniszter emlékeztetett arra, hogy Franciaország a klíma-energia csomagban továbbra is a megújuló arányának növelése mellett áll ki és az energiamixben ezek arányát 2020-ig 20% fölé akarja növelni. Hangsúlyozta, hogy a jelenleg folyó eljárás a 2008-ban

meghatározott tarifarendszert nem befolyásolja, azt továbbra is alkalmazzák.

Az ügy háttérében az áll, hogy 2009. tavaszán az „*association Vent de Colère*” egyesület panaszt tett az Államtanácsnál többek között azért, mert szerinte a 2008. novemberében a szélerőművek által termelt áram kötelező átvételéről rendelkező kormányrendelettel az állam megsérti az EU működési egyezményének 107-es cikkelyét, mivel ebbe ütköző támogatást nyújt. Azáltal ugyanis, hogy a jogszabályt előzetesen nem notifikáltatta a Bizottsággal, az jelen formájában illegális. Az Államtanács 2012. május 15-i határozatával fölkerítette az Európai Bíróságot, hogy nyilvánítson véleményt, a piaci árnál magasabb áron történő kötelező áramátvétel állami támogatásnak minősül-e? Mint az várható volt, a főügyész ilyen értelmű állásfoglalást tett közzé, ezt követően a határozatot megküldik a francia Államtanácsnak, akinek ezt követően meg kell hoznia a szükséges döntéseket (erre 2013. végénél előbb nem fog sor kerülni).

Július 15-én tüntetők hatoltak be a Tricastin-ben működő nukleáris erőmű területére, szerencsére békés szándékkal és csupán a kellő médianyilvánosság elérése céljával. A behatolás ezzel együtt politikai vitát indított el az illetékes tárcák részvételével arról, kellő hatékonysággal bírnak-e az ilyen esetekre a meglévő biztonsági rendszabályok, tisztázott-e a felelőségek köre, megfelelő-e a jogszabályi háttér annak fényében, hogy kiemelt kockázató objektumokról van szó. Az ügy nyomán munkacsoportot hoztak létre, ezt a védelmi és nemzetbiztonsági főtitkárság (*Secrétariat général de la défense et de la sécurité nationale, SGDSN*) fogja össze.

Összhangban az első országos árvízvédelmi stratégiával (*première stratégie nationale de gestion des risques inondation*) a két éve működő árvízvédelmi vegyesbizottság (*commission mixte inondation*) erőfeszítéseket tesz az árvízvédelmi politika hatékonyságának növelésére, ezzel összhangban júliusi ülésén négy új program támogatásáról döntött összesen 6,4 millió euró értékben, a programok teljes bekerülési értéke 16 millió euró. Három az árvízi kockázatot hivatott csökkenteni¹, míg a negyedik a gyors elárasztást² akadályozza meg – ez konkrétan a gátak megerősítését takarja. Az elmúlt két évben a különböző szintű területi kormányzatok összesen 53 támogatott projektet indítottak, a teljes beruházási összeg 672 millió euró, az állami támogatás ebből 257 millió euró.

A körkörös (azaz a hulladékot minél nagyobb arányban visszaforgató) gazdaság erősítése jegyében írta alá Philippe Martin környezetvédelmi miniszter és Aurélie Filippetti kulturális és kommunikációs miniszter a sajtó reprezentatív szakszervezeteinek képviselőivel és az Éco-Folio papírhulladék-begyűjtő és –kezelő öko-szervezettel azt a megállapodást, ami papír újrahasznosításának társadalmi erősítését szolgálja. A kiadók ennek értelmében vállalják, hogy a tárcákkal és az Éco-Folioval közösen kidolgozott, „nevelő célzatú” tájékoztató kampányt valósítanak meg, amivel az olvasók körében erősíteni szeretnék a papír újrahasznosítására irányuló hajlandóságot. Ezen túlmenően:

- megalakul a hulladékká vált sajtótermékek kezelését vizsgáló obszervatórium,
- a szerkesztőségek és kiadók közösen vizsgálják a papír jobb (újra)hasznosításának lehetőségét.

A tenger és a tengerpart jövőjével foglalkozó érdekegyeztető és konzultációs fórum (*Assises de la mer et du littoral*) során az országos tengeri és tengerparti tanács (*Conseil national de la mer et des littoraux, CNML*) elkészítette összefoglaló jelentését és azt a javaslatokkal együtt átadta Frédéric Cuvillier államtitkárnak. A munka részét képezi a majdani nemzeti tengeri és

¹ PAPI - programme d'action de prévention des inondations

² PSR - plan submersions rapides

tengerparti stratégia kidolgozásának. Az államtitkár hangsúlyozta, cél olyan komplex stratégia és integrált tengerpolitika kidolgozása, aminek legfontosabb feladata a „kék növekedés” feltételeinek megteremtése: Ennek eszközei többek között:

- a tengeri energiák kihasználása,
- a tengerfenék alatti ásványkincsek kiaknázása,
- a biotechnológia alkalmazása és a tengeri akvakultúra fejlesztése,
- a halászat és a turizmus gyors átalakulása.

Az összefoglaló anyag elérhető: <http://www.developpement-durable.gouv.fr/Synthese-des-contributions-des.html>

Júliusban lezárult az energetikai átmenetről folytatott országos társadalmi vita, melynek mérlegét Philippe Martin miniszter vontta meg. Eszerint országosan mintegy ezer helyszínen 170 ezer résztvevővel folytak az egyeztetések, melyek nyomán 1200 érdemi javaslatot fogalmaztak meg. Az összegző dokumentumot a szeptemberi országos környezetvédelmi fórumra készítik el.

Franciaország élt a védzáradék adta lehetőséggel és megtiltotta a Daimler-Benz konzorcium által készített egyes modellek forgalomba helyezését azzal az indokkal, hogy az azokban használt hűtőfolyadék nincs összhangban a 2006-ban megszavazott uniós direktívával, amit 2013. január elseje óta minden uniós tagországnak kötelezően alkalmaznia kell a 2011. január elseje után forgalomba helyezett gépjárművekre. A Versailles-i Föllebviteli Bíróság (*tribunal administratif de Versailles*) viszont júliusban érvénytelenítette az intézkedést arra való hivatkozással, hogy a vonatkozó uniós jogszabály³ 29. cikkelyének alkalmazása nem történt meg. A kormány a hibát korrigálta, így az A, B és CLA osztályos Mercedes személygépkocsik forgalmi engedélyének kiadására vonatkozó tiltás továbbra is hatályban maradt – a francia kormány ezt mindaddig fönt kívánta tartani, amíg a német vállalat „nem veti magát alá újra a hatályban lévő uniós szabályozásnak”.

A környezetvédelmi minisztérium az országos energia- és környezetgazdálkodási ügynökséggel (ADEME) közösen az idén is meghirdette a „vállalatok és környezet díjat” (*Prix Entreprises & Environnement, PEE*). Ebben az évben a „körkörös gazdaság” (*économie circulaire*) szerepel a főlhívás

középpontjában annak érdekében, hogy ezzel is igyekezzenek csökkenteni a nyersanyag-, víz- és energia-fölhasználást és –pazarlást. A „körkörös gazdaság” lényege, hogy a termeléshez fölhasznált erőforrások nem lineáris, hanem önmagukba visszatérő, azaz körkörös életpályát írnak le, azaz „bezárul” az egyes termékek életciklusa. Az 1987-ben alapított díjat minden évben öt kategóriában azon vállalatoknak ítélik oda, akik a leglátványosabb eredményeket érik el a környezetvédelem, a biológiai sokféleség megóvása, a fönntartható fejlődés és az energetikai átmenet terén. Az egyes kategóriák:

- a fönntartható fejlődést támogató öko-termékek,
- technológiai innováció,
- körkörös gazdaság,
- a fönntartható fejlődést előmozdító menedzsment és kezdeményezések,
- a vállalatok és a biológiai sokféleség.

A díjakat az idei évben a párizsi „Salon Pollutec Horizons” környezetgazdálkodási szakkiállításon adják át december 3-án. A pályázaton minden Franciaországban tevékenységet folytató vállalkozás számára nyitott. Bővebb információ: www.developpement-durable.gouv.fr

³ directive 2007/46/CE du 5 septembre 2007 établissant un cadre pour la réception des véhicules à moteur, de leurs remorques et des systèmes, des composants et des entités techniques destinés à ces véhicules

durable.gouv.fr/prixentreprisesenvironnement. A PEE részese az Európai Bizottság által kétévente megrendezett „European Business Awards for the Environment”-nek, ahol 2012-ben két francia vállalat is díjat kapott: a francia államvasút (SNCF) a menedzsment, a francia belvízi hajóutak (Voies Navigables de France) pedig a biológiai sokféleség kategóriában. A 2012-es PEE díjazottjainak listája [ide kattintva](#) érhető el.

A környezetvédelmi és energetikai minisztérium gondozásában megjelent Franciaország 2013. évi energia-mérlege és az energia-klíma panoráma (*Panorama énergies-climat*). Az energia-mérleg a 2012-es számok alapján a dokumentum összefoglalja a termelés és az import, a földolgozás (pl. kőolaj-finomítás) és a fölhasználás adatait az egyes energia-hordozókra lebontva. A tavalyi évről ez alapján a következők mondhatók el:

- nyilvánvalóan a gazdasági folyamatokkal összefüggésben 0,7%-kal csökkent a globális energia-fogyasztás,
- továbbra is a közlekedés, majd ezt követően a lakás-állomány a legnagyobb energia-fölhasználó, ezeket jóval lemaradva követi az ipar, a szolgáltató szektor, majd a mezőgazdaság,
- az energiafölhasználás típus-összetétele nagyjából stabil maradt, ám megfigyelhető a megújuló hőenergiák arányának növekedése,
- az országos primer energia-termelés 136 millió kőolaj egyenérték-tonnának (tep) felel meg, ez 1,2%-kal kevesebb, mint a 2011-es rekord,
- Franciaország energia-számlája 2012-ben minden korábbi csúcst megdöntve közel 69 milliárd euró volt, ami elsősorban az importált energiahordozók árának növekedése miatt következett be, emiatt növekedtek a háztartások energetikai kiadásai is.

Az energetikai panoráma az ország energia-fölhasználásával kapcsolatos adatait foglalja össze tematikus elrendezésben, elemezve egyben az energiával kapcsolatos kihívásokat, célokat is, beillesztve ezeket az európai és a nemzetközi kapcsolatrendszerbe is.

A dokumentumok internetes elérése:

- Bilan énergétique de la France:

<http://www.developpement-durable.gouv.fr/Le-bilan-energetique-de-la-France,33702.html> és <http://www.developpement-durable.gouv.fr/Bilan-energetique-de-la-France,33703.html>

- Panorama énergies - climat:

www.developpement-durable.gouv.fr/-Energie-Air-et-Climat-.html

Somogyi Norbert, Párizs